

Д О: ОСНОВНО ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО – Б И Т О Л А

КРИВИЧНА ПРИЈАВА
*од страна на Политичката партија ЛЕВИЦА –
врз основа на член 274 од ЗКП*

ПРОТИВ: **ЉУПЧО ЃОРГИЕВСКИ**
ул. Довлеџик бр. 132 – о. Битола
[во својство на овластено лице – претседател на
Здружението „Културен Центар Иван Михајлов“ – Битола]

ПОДНОСИТЕЛ: **ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ЛЕВИЦА**
ул. „Мирослав Крлежа“ бр. 20/1-12 – о. Центар, 1000 Скопје
ЕМБС: 7108192 | ЕДБ: 4044016512070

ОСНОВ: **СТЕК НА КРИВИЧНИ ДЕЛА**
а) ИЗЛАГАЊЕ НА ПОДБИВ НА МАКЕДОНСКИОТ НАРОД –
КАЗНИВО ПО ЧЛ. 179 ОД КЗ
б) ПРЕДИЗВИКУВАЊЕ ОМРАЗА, РАЗДОР ИЛИ НЕТРПЕЛИВОСТ
ВРЗ НАЦИОНАЛНА, РАСНА, ВЕРСКА И ДРУГА
ДИСКРИМИНАТОРСКА ОСНОВА – КАЗНИВО ПО ЧЛ. 319, СТ. 1 ОД
КЗ

I. Правен основ за пријавување

Оваа кривична пријава ја поднесуваме согласно **член 273**, став 3 [„Пријавување кривични дела“] и **чл. 274**, ст. 1 [„Поднесување на пријава“] од *Законот за кривична постапка* (Сл. весник на РМ бр. 150/2010 и 100/12, 142/16, 193/16, 198/18).

II. Фактички опис на делата

Пријавениот од јавно објавените фотографии од внатрешноста на просториите кои ги користи здружението „Културен Центар Иван Михајлов –

Битола,, на наведената адреса, може да се забележи дека во јасно воочлив голем формат има изложено урамен цитат од Ванчо (Иван) Михајлов, контроверзен лик, кој во историјата е докажан близок соработник на фашистичките структури за време на втората светска војна. Притоа, со самото јавно излагање на наведениот цитат од страна на пријавениот како овластено лице, се стекнува впечаток дека истото го поддржува и стои зад неговата содржина. Имено, во цитатот се употребува несоодветен навредлив јазик со кој директно, намерно и недозволиво, а со цел провокација се врши **негирање и излагање на подбив на македонскиот народ**, особено во делот: „Можеме да се гордееме, бидејќи знамињата на ВМРО и Илинден беа и остануваат човекови права и слободи. Значи, залудни се напорите на маскираната македонска „нација“ да го лаже светот. вистината ќе победи!“

Доказ 1: *Импринт од поставениот цитат*

Но, надвор од сите здраворазумни антифашистички идеологии во современите демократски држави, пријавениот, своето дејствување го насочи кон излагање на подбив на македонскиот народ предизвикувајќи нетрпеливост, на што особено гласно реагираа повеќе здруженија, меѓу кои и здруженијата на евреите во Македонија! Со ваквото злонамерно дејствие, пријавениот, суспендирајќи ги со директна умисла антифашистичките заложби на македонскиот народ, постапи спротивно на чл. 36 од Уставот. Намерно и со умисла тотално го изигнорира, го понижи и **го изложи на подбив антифашистичкиот карактер на македонската држава**, како еден од најважните идеолошки симболи на македонскиот народ.

Режираниот, дрзок, непрофесионален и провокативен чин на пријавениот, манифестиран со понижувачкиот и навредлив однос кон македонскиот народ, предизвика особено негодување во медиумскиот простор во Република Македонија. Умислената цел на пријавениот за понижување, исмејување и омаловажување на македонскиот народ се потврдува и дополнително засилува со фактот дека ставовите на пријавениот **се поклопуваат со дискриминаторски став на фашистички колаборационист**, акт кој е директно спротивен на меѓународното и домашното законодавство (!?). Заради противправното дејствие на пријавениот, станува јасно дека останатите демократски антифашистички по идеологија настроени држави се доведени во заблуда или во состојба на суптилно неверување за таквото дејствие, а дотолку повеќе што со таквиот акт се рушат основните идентитетски постулати на македонскиот народ!

Доколку се воспостави ваква недостоинствена и грда **практика на несанкционирање**, институционален молк и обвинителски патернализам на ваквото омаловажување и обезвреднување на основните идентитетски обележја на Македонците, а со тоа и на Република Македонија како нивна матична и единствена национална држава, во пракса тоа може да предизвика сериозни и несогледливи штетни последици по националните интереси и државните инсигнии во иднина.

Дополнително, пријавениот на ден 17.04.2022 година, на фејсбук профилот од здружение Културен Центар Иван Михајлов, на кое е претседател (овластено лице),

Доказ 2: *Електронски издадена тековна состојба за Здружението „Културен Центар Иван Михајлов-Битола“*

објавил статус со навредлива и **дискриминаторска содржина**, кој директно го повредува континуитетот на македонската нација и задира во основото човеково право на самоопределување, признаено од меѓународното право.

Доказ 3: *Импринт од фејсбук статусот*

Дискриминаторската конотација на фејсбук статусот особено е искажана во наведениот дел од него: „Тито ја создаде Македонската Народна Република во нашата окупирана татковина“. Со тоа, се навредува и омаловажува македонскиот народ и држава, наметнувајќи континуитетски граници на постоење на македонскиот народ од 1945 година, па навака, а занемарувајќи го неговото вековно постоење пред тоа. Мотивот на пријавениот е засилено искажан во делот од фејсбук статусот каде се изразува гордост кон постоењето на здружението и називот на истото кој го содржи името на фашистички колаборационист, што всушност претставува објаснување зошто било преземено дејствието и што сакало пријавениот да постигне со тоа дејствие. Преку дискриминаторската содржина на објавениот фејсбук статус, пријавениот презел противправно дејствие на **разгорување чувство на: (1) омраза** преку искажување висок степен на непризнавање на континуитетот на македонскиот народ и **(2) нетрпеливост** кое се огледа преку заострување на реториката и прекиин во меѓусебната вообичаена комуникација на релација Скопје-Софија и уназадување на обидите за кревање на ветото од страна на Република Бугарија, а со цел отпочнување на пристапните преговори на Република Македонија со Европската Унија.

Ваквиот предизвикан скандал значи постапување спротивно на законските одредби. Впрочем, директно и со умисла, пријавениот постапил спротивно на чл. 4 ст. 2 од *Законот за здруженија и фондации (2010)*, согласно кој: „ *Се забранува основање на организација ако програмата и нејзиното дејствување е насочено кон насилно уривање на уставниот поредок на Република Македонија, поттикнување и повикување на воена агресија и разгорување на национална, расна или верска омраза или нетрпеливост презема активности поврзани со тероризам, презема активности кои се спротивни на Уставот или закон и се повредуваат слободите и правата на други лица* “!

Како дополнителна отежнителна околност во насока на извршување на овие кривични дела е целокупното дејствување на Здружението „Културен Центар Иван Михајлов, – Битола, спротивно на Известувањето бр. 11-423/2019 од 05.03.2019 година, издадено од Министерството за правда, согласно кое министерството не издало одобрение за употреба на името „Иван Михајлов“ во името на здружението.

III. Политички криминал и кривични дела против честа и угледот

Со ваквото безобразно, умислено, неетичко и малициозно комисивно противправно дејствие (*acta humana illicita*), во целост се исполнети условите за кривичен прогон по службена должност (*ex officio*) на пријавениот и тоа за сторен ***стек на кривични дела*** инкриминирани во консолидираниот Пречистениот текст на *Кривичниот законик на РМ* (Сл. весник на РМ бр. 37/1996 и 80/99, 4/02, 43/03, 19/04, 81/05, 60/06, 73/06, 7/08, 139/08, 114/09, 51/11, 135/11, 185/11, 142/12, 166/12, 55/13, 82/13, 14/14, 27/14, 28/14, 115/14, 132/14, 160/14, 199/14, 196/15, 226/15, 97/17, 170/17, 248/18), и тоа во Глава XXVIII – **политички криминалитет** [*Кривични дела против државата*] и Глава XVIII – *Кривичните дела против честа и угледот*:

а) **ИЗЛАГАЊЕ НА ПОДБИВ НА МАКЕДОНСКИОТ НАРОД И ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ**, јавен деликт (*delicta publica*) насочен против честа¹ и угледот² на македонскиот народ – казниво по чл. 179 од КЗ:

¹ Нормтивно стојалиште: под *чест* се подразбира „вкупност од сите човечки, морални и социјални вредности на човекот како индивидуа и како социјално битие, од која произлегува барањето за уважување и постапување со човекот во сообразност со социјално детерминираниот тоталитет на тие вредности“.

Тој што со намера за исмејување јавно ќе ги изложи на подбив македонскиот народ и припадниците на заедниците кои живеат во Република Македонија, ќе се казни со парична казна.

Слободата на изразување и покрај своето значење, во современите демократски држави не е и не може да биде апсолутно право, што значи дека секогаш кога постои колизија на слободата на изразување со некое право на другите граѓани, мора да постои соодветна правна рамка која ќе го регулира ограничувањето. На меѓународно ниво ова ограничување е предвидено во членот 10, став 2 од *Европската конвенција за заштита на човековите права* (скратено ЕКЧП).³ Согласно вака предвидените конвенциски **ограничувања на слободата на изразување**, за да постои легитимно ограничување на слободата на изразување, потребно е да бидат кумулативно исполнети следните три услови и тоа:

- ограничувањето да биде пропишано со закон;
- ограничувањето да биде насочено кон остварување на легитимна цел (изрично пропишана со чл. 10, ст. 2 од ЕКЧП); и
- ограничувањето да биде неопходно во едно демократско општество.

1. Терминот „закон“, во јуриспруденцијата на Европскиот суд за човекови права – Стразбур, не го опфаќа само законот во класична смисла како (после Уставот) највисок правен акт, кој се донесува од законодавен дом, туку зборот „закон“ опфаќа не само пишани, туку и напишани закони/правила! За да биде една норма „закон“ во оваа смисла, мора да исполни два условия: да биде достапна и да биде јасна! Поради исполнување на вториот услов (законот да биде јасен) се дозволува законите да бидат формулирани со флексибилни термини, за да се избегне претерана крутост. Во нашето позитивно право, во *Кривичниот законик*, ситуациите на ограничување на слободата на изразување се предвидени како кривични дела во глава XVIII од КЗ [како специјални дела на навреда и клевета], каде слободата на изразување општествено се ограничува, токму заради

² Нормативно стојалиште: поимот *углед* има секундарно значење како „добиена чест“, односно определени вредности што човекот ги здобива со својата работа, поведение и сл.

³ Чл. 10, ст. 2 од ЕКЧП: „Остварувањето на овие слободи, бидејќи со себе носи и одговорност, може да се подложи на формалности, услови, рестрикции или казни определени со закон и неопходни во едно демократско општество, во интерес на националната безбедност, територијалниот интегритет или јавната сигурност, за заштита од немири или кривично дело, на здравјето или моралот, угледот или правата на другите, за заштита од откривање доверливи информации или за одржување на авторитетот и непристрасноста на правосудството“.

заштитата на честа и угледот на Републиката, македонскиот народ, меѓународните организации и други странски држави.

2. **Легитимните цели** се јасно пропишани со чл. 10, ст. 2 од Конвенцијата, па така постои легитимно ограничување на слободата на изразување, доколку истото е насочено кон остварување на некоја од предвидените цели. Конвенциските *легитимни цели* се:

- интерес на државната безбедност;
- територијалниот интегритет или јавната безбедност;
- заштита на редот, спречување на немири и кривични дела;
- заштита на здравјето или моралот;
- заштита на угледот или правата на другите;
- заштита од откривање доверливи информации; и
- одржување на авторитетот и непристрасноста на правосудството.

Во Кривичниот законик, конвенциската легитимна цел за ограничување на слободата на изразување, заради заштита на угледот или правата на другите номотехнички е инкорпорирана во четири кривични дела кои постојат и произлегуваат со цел заштита на угледот или правата на: македонскиот народ (чл. 179 од КЗ), Републиката (чл. 178), странска држава (чл. 181), меѓународна организација и нејзините претставници (чл. 182)! Значи, домашното позитивно казниво право не дозволува постапување, односно инкриминира поведење, кое има за цел и кое е преземено со намера свесно да ги изложи на подбив и исмејува претходно наведените законски нормирани и таксативно наброени ентитети.

3. Третиот и последен критериум, односно неопходноста на ограничувањето на слободата на изразување во едно **демократско општество**, ја нагласува претпоставката дека ограничувањето на субјективното право на говор/изразување, секогаш мора да биде пропорционална со целта која треба да се постигне. При стандардизираниот *тест на проверка* дали ограничувањето е „неопходно во едно демократско општество“, треба да се воспостави баланс помеѓу тоа со која мерка е ограничена слободата на изразување, од една страна, и која легитимна цел се штитела со вака преземената мерка, од друга страна, и впрочем за тоа е нужно да постои значајна општествена потреба! Доколку постои таква „општествена потреба“, во тој случај неопходно е да се презмеат мерки за заштита на легитимните цели. Кај нас, законодавецот, предвидел дека доколку одреден гест/повеќење е насочено кој уривање на честа и угледот на македонскиот народ, Републиката, странска држава или меѓународна организација, во тој случај настапува неопходноста од ограничување на слободата

на изразување, односно тоа е прагот, т.е. црвената гранична линија преку која едно поведење не смее да помине неказнето. Сето тоа е изведено со превентивна цел, да се оневозможат понатамошни ескалирања на таквите иритирачки и ризични хушкачки поведенија, кои несомнено имаат потенцијал и pro futuro може да прераснат во други кривични дела од масовни размери, односно да служат како леснозапаллив поттик за меѓуетничка дестабилизација на безбедноста и унитарноста на државата, а воедно истите отвараат и простор за можно градење на непријателски однос кон останатите народи и народности/малцинства/заедници.

б) ПРЕДИЗВИКУВАЊЕ ОМРАЗА, РАЗДОР ИЛИ НЕТРПЕЛИВОСТ ВРЗ НАЦИОНАЛНА, РАСНА, ВЕРСКА И ДРУГА ДИСКРИМИНАТОРСКА ОСНОВА – казниво по чл. 319 ст. 1 од КЗ:

(1) Тој што со присилба, малтретирање, загрозување на сигурноста, излагање на подбив на националните, етничките, верските и други симболи, со палење, уништување или на друг начин оштетување на знаме на Република Македонија или знамиња на други држави, со оштетување туѓи предмети, со сквернавење споменици, гробови или на друг дискриминаторен начин, непосредно или посредно, ќе предизвика или ќе разгори омраза, раздор или нетрпеливост врз основа на пол, раса, боја на кожа, род, припадност на маргинализирана група, етничка припадност, јазик, државјанство, социјално потекло, религија или верско уверување, други видови уверувања, образование, политичка припадност, личен или општествен статус, ментална или телесна попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, или на која било друга основа предвидена со закон или со ратификуван меѓународен договор, ќе се казни со затвор од една до пет години.

IV. Законско битие на делата

а) Објективно битие: според законскиот опис,
- делото од чл. 179 на КЗ го врши лице кое, со намера за исмејување, **ќе ги изложи на подбив** македонскиот народ и/или припадниците на заедниците кои живеат во РМ.

- делото од чл. 319 ст. 1 на КЗ го врши лице кое предизвикува или **разгорува омраза, раздор или нетрпеливост**. За постоењето на делото не е нужно навистина да дошло до предизвикување или разгорување такви чувства. За

остварување на објективното битие на делото е ирелевантно на која националност, конфесија или раса и припаѓа пасивниот субјект. Исто така, не е нужно и навистина да дошло до создавање на чувство на нетрпеливост. Од значење е само тоа, самата навредлива изјава или другиот начин на постапување да се подобни да предизвикаат такво чувство.

б) **Субјективно битие:** за одговорност за делата се бара тие да се сторени со **умисла**, в. в. чл. 13 од КЗ, поточно доволна е да постои несовесност и т.н. *индиректна умисла* (лат. *dolus eventualis*): „кога сторителот бил свесен дека, поради неговото сторување или несторување, може да настапи штетна последица – но, се согласил со нејзиното настапување“ и, притоа, не се бара никаква посебна намера или мотив на сторителот (политички, користољубие и сл.)!

Предвид погоре изнесеното, а поради постоење поголем степен на извесно и основано сомневање дека пријавениот свесно и злонамерно сторило стек од ноторни **кривични дела кои се гонат ex officio**, до Вас – како орган надлежен за гонење на кривични дела по службена должност – ја доставуваме оваа издржана кривична пријава, поткрепена со докази, со полна верба дека ќе постапите по истата *bona fide* и, согласно Вашите должности и надлежности во предистражна и истражна постапка, предвидени со *Законот за кривичната постапка* (2010), истата понатаму судски ќе ја процесуирате, а нас – како оштетени подносителите – повратно писмено ќе нè известите.

Сметаме дека во целост се исполнети сите таксативно наведени законски услови за кривичен прогон за конкретното сериозно кривично дело – по принципот *numerus clausus* – па за таа цел, во прилог Ви доставуваме и **Листа со предлог-докази**, нумерирани според редните броеви дадени погоре во текстот, од кои јасно се утврдува дека пријавениот е сторител на посочените кривични дела од КЗ.

Докази [во Прилог]:

- *Тековна состојба* за ПП Левица од Централен регистар;
- *Листа на писмени/материјални докази* (онака како што се нумерирани во поднесокот)

Политичка партија ЛЕВИЦА
ул. „Мирослав Крлежа“ бр. 20-1/12; општина Центар – 1000 Скопје
Трансакциска с-ка: 300000004515386 – Комерцијална банка
ЕДБ: 4044016512070 | ЕМБС: 7108192
www.levica.mk | contact@levica.mk | тел. 075/885-645

Скопје
06.V.2022

Пријавувач:
ПП ЛЕВИЦА

Застапник по закон:
проф. д-р Димитар Анасиев –
[Пратеник во Собранието на РМ]
